

Projectplan 'Waterkering Koekoek - IJsselmuiden'

Z/17/011542-21130

Waterschap Drents Overijsselse Delta
Dokter van Deenweg 186, 8025 BM Zwolle
Postbus 60, 8000 AB Zwolle

e-mail: info@wdodelta.nl
website: www.wdodelta.nl
Telefoonnummer: 088 - 2331200

Datum: Zwolle, 27 juni 2017

Status: Definitief

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft het onderhavige projectplan op 21 maart 2017 in ontwerp vastgesteld. Het plan heeft 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Het algemeen bestuur van Waterschap Drents Overijsselse Delta besluit, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavige projectplan vast te stellen.

Zwolle, 27 juni 2017

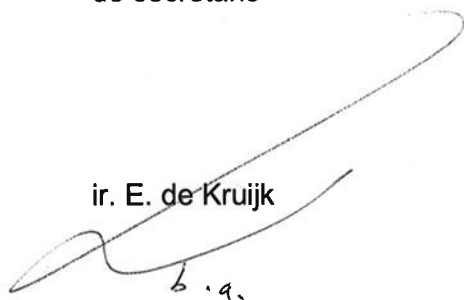
Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta,

de secretaris

de dijkgraaf

ir. E. de Kruijk

ir. H.H.G. Dijk

Leeswijzer

Het projectplan 'Waterkering Koekoek - IJsselmuiden' bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van het plan. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, en deel IV bevat rapporten en onderzoeken die voor het plan van belang zijn.

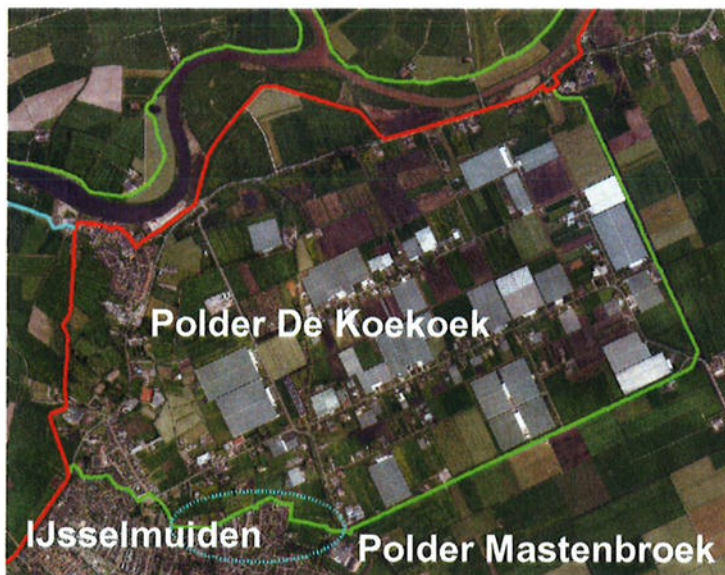
DEEL I PROJECTBESCHRIJVING

1. Aanleiding en doel

1.1 Toetsing: gat in waterkering rondom De Koekoek

Het waterschap Drents Overijsselse Delta (hierna: WDO Delta) draagt de zorg voor de veiligheid tegen overstromingen en het voorkomen van wateroverlast in zijn beheersgebied. Op grond van de Omgevingsverordening Overijssel 2009 hebben Gedeputeerde Staten aangegeven dat in 2015 alle regionale keringen dienen te voldoen aan de vastgestelde veiligheidsnorm.

De regionale keringen zijn in de periode 2010-2014 getoetst. Uit de toetsing van de regionale waterkeringen blijkt dat de waterkering rondom De Koekoek (dijkring 105) voldoet, met uitzondering van een traject van deze kering aan de westzijde van polder De Koekoek, aan de rand van het bebouwd gebied van IJsselmuiden¹. De dijkkring rondom deze polder heeft een hoogtetekort over ca. 1 km tussen hm 105-4.0 en hm 105-5.0. Op dit tracé van de kering is geen fysieke dijk aanwezig. De door de Provincie Overijssel vastgestelde veiligheidsnorm van 1/100 jaar voor polder De Koekoek wordt niet gehaald (de veiligheidsnorm betreft de gemiddelde overschrijdingskans per jaar van de hoogste hoogwaterstand waarop de regionale waterkering moet zijn berekend, mede gelet op overige het waterkerende vermogen bepalende factoren). Hierdoor kan tijdens een extreme neerslaggebeurtenis water vanuit polder Mastenbroek naar polder De Koekoek stromen, waardoor wateroverlast en schade ontstaat in het glastuinbouwgebied. Van een overstroming is dan echter geen sprake.

Figuur 1: Overzicht van de primaire keringen (rood), de regionale kering (groen) en een indicatie van het afgekeurd deel van de dijk dat niet op hoogte is (binnen blauwe stippellijn)

Ter plaatse van IJsselmuiden voldoet de waterkering dus niet aan de norm: van Hagedoornweg tot de hoge gronden van IJsselmuiden. Hier kan in extreme situaties water

¹ Verlengde tweede toetsing regionale waterkeringen, Waterschap Groot Salland, april 2014

van Mastenbroek naar De Koekoek stromen, waardoor wateroverlast in De Koekoek ontstaat. In figuur 1 is een overzichtskaartje te zien met daarop de betreffende locatie aangegeven.

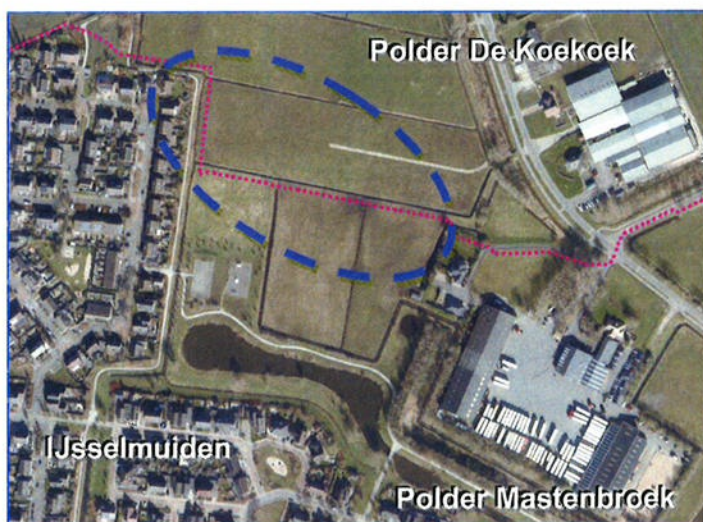
In het voorjaar van 2014 zijn de resultaten van een nadere veiligheidsanalyse aangeboden aan de Gedeputeerde Staten, samen met een Plan van Aanpak voor het Verbeterprogramma Regionale Keringen. Dit plan van aanpak beschrijft dat het waterveiligheidsprobleem voor een deel van de opgave voor de regionale keringen complex is en permanente oplossingen niet zijn te realiseren voor eind 2015. Het streven is dat in 2018 alle noodzakelijke (permanente) verbetermaatregelen zijn uitgevoerd. Gedeputeerde Staten hebben via een brief op 8 juli 2014 ingestemd met dit plan van aanpak. De uit te voeren verbetermaatregelen voor de regionale waterkering langs De Koekoek maken onderdeel uit van het Verbeterprogramma Regionale Keringen.

1.2 Doel van het project

Het doel van dit project is om de kering rondom polder De Koekoek te sluiten en te laten voldoen aan de gestelde norm van 1/100 jaar, uiterlijk eind 2018. Hiermee wordt deze polder beschermd tegen wateroverlast en schade aan de glastuinbouw. Dit is ook passend bij de NBW-norm die het waterschap heeft vastgelegd voor dit gebied.²

2. Ligging en begrenzing projectgebied

Het projectgebied ligt in de gemeente Kampen, aan de rand van het bebouwd gebied van IJsselmuiden. Ten noordoosten van IJsselmuiden ligt polder De Koekoek. Dit is een glastuinbouwgebied in een lager gelegen polder. Het projectgebied is gelegen in de overgang tussen de woonwijk en De Koekoek, zie figuur 2.

Figuur 2: Hoogtetekort: paars gestippelde lijn is de huidige, formele ligging van de kering tussen polder Mastenbroek en polder De Koekoek. Binnen het traject dat omcirkeld is met een blauwe stippellijn is geen fysieke dijk aanwezig en is er een hoogtetekort.

Polder De Koekoek -een oude veenplas die in 1909 is ingepolderd- is het laagstgelegen deel van de polder Mastenbroek en ligt (fors) lager dan de rest van de polder. Het maaiveld

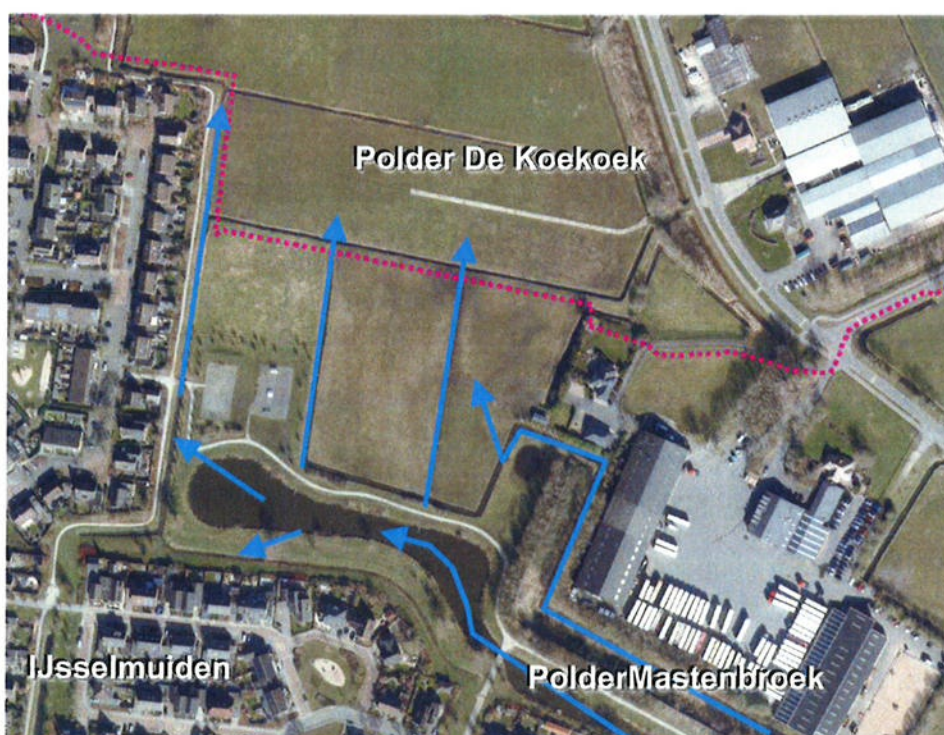
² Waterbeheerplan 2016 – 2021, Waterschap Drents Overijsselse Delta, Bijlage 4, Kaart 3A: Normering Wateroverlast

in De Koekoek varieert tussen -2.50 m t.o.v. NAP en -3.00 m t.o.v. NAP. Op het gebied van waterveiligheid wordt de Polder Mastenbroek beschermd door primaire keringen voor overstromingen vanuit de IJssel, het Zwarte Water en het Zwarte Meer (Dijkring 10). Naast primaire keringen zijn er in het gebied regionale keringen aanwezig, die veiligheid bieden tegen overstromingen vanuit het regionale watersysteem. Polder De Koekoek wordt omgeven door een primaire kering (aan de noordzijde) en regionale keringen (aan de oost-zuid- en westzijde). Zie figuur 1 voor de ligging van de primaire en regionale keringen.

3. Uit te voeren werkzaamheden

3.1 Watersysteemtoetsing: nadere analyse van het probleem

In 2015 is een watersysteemtoetsing³ uitgevoerd om te bepalen wat er gebeurt in de polders Mastenbroek en De Koekoek bij een extreme neerslaggebeurtenis. De maatgevende extreme neerslaggebeurtenis die hiervoor gebruikt is, kan theoretisch eens in de 100 jaar voorkomen (een situatie die ook wel aangeduid wordt als een 1/100 jaar situatie, of $T=100$). Hieruit bleek dat in een dergelijke situatie de waterstand in de bergingsvijver bij IJsselmuiden en de aantakkende perceelsslotsen dusdanig hoog stijgt (tot -0,90 m t.o.v. NAP), dat het water overloopt richting polder De Koekoek, zie figuur 3.

Figuur 3: Tijdens extreme neerslag ($T=100$) overstroomt in de huidige situatie de bergingsvijver in IJsselmuiden en de aantakkende perceelsslotsen, waardoor water van polder Mastenbroek naar polder De Koekoek kan stromen (blauwe pijlen). Paarse stippellijn is de huidige, formele ligging van de kering.

Met dit inzicht heeft het waterschap besloten om niet zomaar een dijk aan te leggen op het huidige tracé van de kering (paarse stippellijn in figuur 3), waar in de huidige situatie ook geen dijk of kade aanwezig is, maar om een alternatief plan te ontwikkelen om de instroom van water naar De Koekoek tegen te gaan. Achterliggende doel hiervan is om een pakket

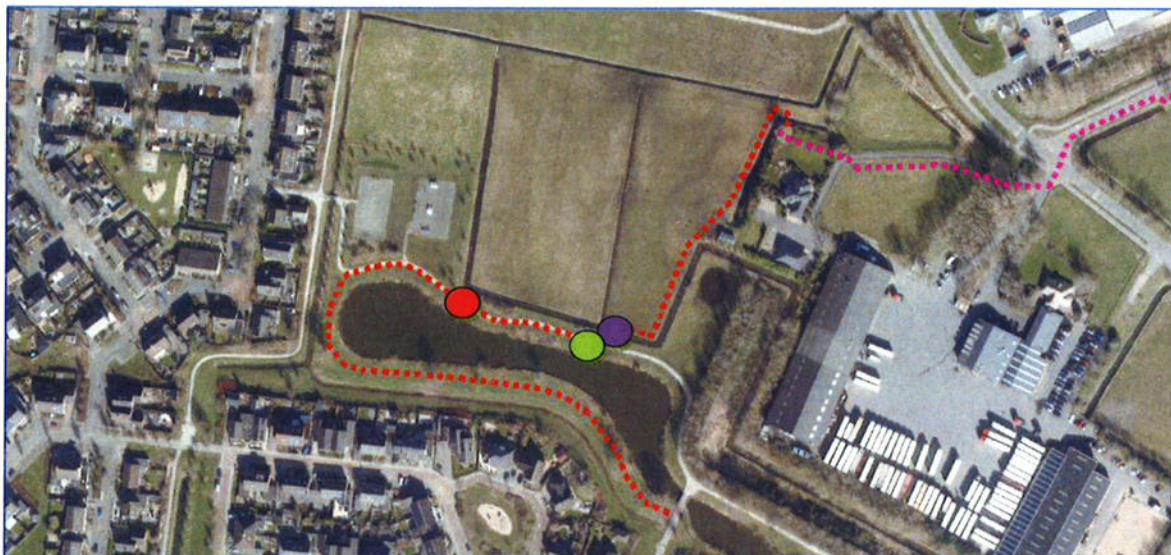
³ Watersysteemtoetsing Mastenbroek - Eindrapport, Hydrologic, P680, juli 2015

maatregelen te bedenken dat minder impact heeft op de omgeving dan het realiseren van een dijk op een plek waar die nu niet ligt.

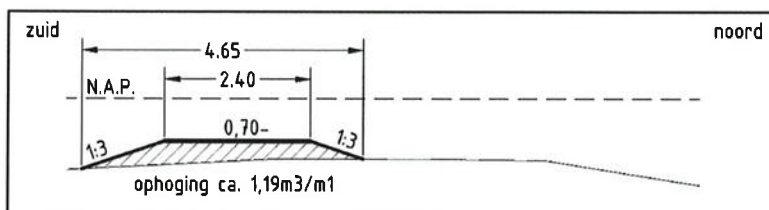
3.2 Te realiseren maatregelen: aansluiten op bestaande terreinhoogtes

Om de waterkering rond polder De Koekoek te sluiten, is het de bedoeling zoveel mogelijk aan te sluiten op bestaande terreinhoogtes, zodat de impact van de maatregelen zo klein mogelijk is. Hiermee is tot het volgende pakket van maatregelen gekomen, zie bijlage 1 voor een overzichtskaart en bijlage 2 voor het ontwerp van de maatregelen:

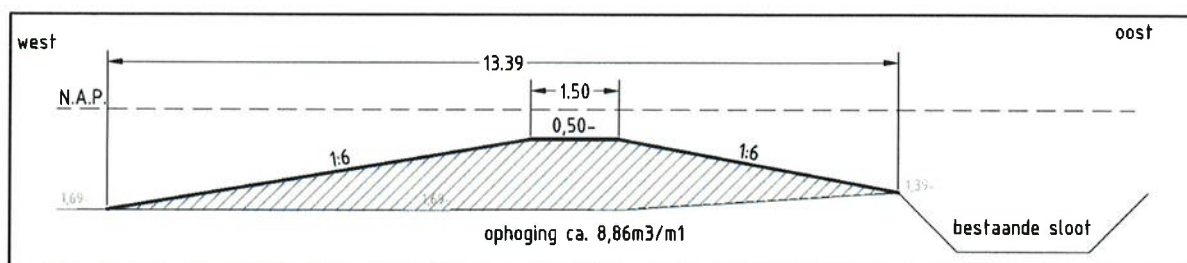
1. Ophogen gronden rondom bergingsvijver: Rondom de bergingsvijver ligt in de huidige situatie al een kleine verhoging. Deze verhoging heeft echter nog niet de benodigde hoogte om bij een extreme neerslaggebeurtenis het water in de bergingsvijver te houden. Hiertoe moeten de bestaande gronden rondom de bergingsvijver met ca. 20 – 50 cm opgehoogd worden. De bovenbreedte van de ophoging is 3 m en de taludhellingen zijn 1:3. Zie rode stippellijn rond de bergingsvijver in figuur 4 en een kenmerkend dwarsprofiel in figuur 5. Waar nu een halfverhard wandelpad ligt wordt die opnieuw aangelegd. Op de overige plekken worden de taluds en kade ingezaaid met graszaad. De bomen rond de bergingsvijver blijven behouden. De gronden worden langs de noordzijde van de bergingsvijver worden opgehoogd tot een hoogte van -0,80 m t.o.v. NAP en de gronden langs de west- en zuidzijde tot een hoogte van -0,70 m t.o.v. NAP. Hierin is rekening gehouden met respectievelijk 10 cm en 20 cm overhoogte om zetting van de ophoging te compenseren.
2. Ophogen gronden langs weiland: Tussen de ophoging rond de bergingsvijver en de bestaande kering in het verlengde van de Hagedoornweg moet een aansluiting worden gemaakt. Hiertoe wordt de grond langs het weiland direct ten noorden van de bergingsvijver met ca. 0,90 – 1,20 m opgehoogd. De bovenbreedte van de ophoging is 1,5 m en de taludhellingen zijn 1:6. Zie rode stippellijn langs de rand van het weiland in figuur 4 en figuur 6 een kenmerkend dwarsprofiel. De gronden worden opgehoogd tot een hoogte van -0,50 m t.o.v. NAP. Hierin is rekening gehouden met 40 cm overhoogte om zetting van de ophoging te compenseren. De ophoging krijgt flauwe taluds zodat in de toekomstige situatie nog steeds paarden en pony's geweid kunnen worden op dit perceel. De kade wordt na ophoging weer ingezaaid met een speciaal graszaadmengsel voor paardenweides.
3. Watersysteem aanpassingen: Om de kering sluitend te krijgen worden een drietal aanpassingen gedaan in het watersysteem.
 - I. Eén van de twee duikers tussen bergingsvijver en perceelsloten (onderlangs het wandelpad) wordt definitief verwijderd, zie rode stip in figuur 4.
 - II. Eén van de twee duikers tussen bergingsvijver en perceelsloten (onderlangs het wandelpad) wordt afsluitbaar gemaakt met een zogenaamde spindelafsluiter, zie groene stip in figuur 4. Zodoende blijft water aan- en afvoer tussen bergingsvijver en perceelsloten mogelijk, maar kan de duiker worden afgesloten als het water in de bergingsvijver stijgt.
 - III. Ter plaatse waar de ophoging de perceelsloot kruist komt een vaste dam in de watergang, zie paarse stip in figuur 4. Het weiland is particulier eigendom en het wandelpad is vrij toegankelijk. Om de toegang tot het weiland te belemmeren wordt daarom op deze dam een stalen hek geplaatst.

Figuur 4: Overzicht maatregelen: rode stippellijn geeft aan waar gronden worden opgehoogd tot een kade met een hoogte van -0,80 m t.o.v. NAP. Ter plaatse van de rode stip wordt de bestaande duiker verwijderd. Bij de groene stip wordt de duiker afsluitbaar gemaakt. Bij de paarse stip wordt een vaste dam in de perceelsloot gemaakt waarop een stalen hek komt te staan.

Figuur 5: Kenmerkend dwarsprofiel voor de ophoging rond de bergingsvijver. Hier worden de gronden ca. 20 – 50 cm opgehoogd tot -0,70 m en -0,80 m t.o.v. NAP. In bijlage 2 zijn meer dwarsprofielen opgenomen.

Figuur 6: Kenmerkend dwarsprofiel voor de ophoging langs de oostzijde van het weiland direct ten noorden van de bergingsvijver. Hier worden de gronden ca. 70 – 90 cm opgehoogd tot -0,50 m t.o.v. NAP. In bijlage 2 zijn meer dwarsprofielen opgenomen.

3.3 Zetting van veenpakket: overhoogte toepassen

In januari 2017 is grondonderzoek uitgevoerd waaruit blijkt dat de ondergrond ter plaatse van de te realiseren maatregelen onder andere bestaat uit een ca. 1,5 á 2 m dik veenpakket. Dit veenpakket is zettingsgevoelig, wat betekent dat de toekomstige ophoging na verloop van tijd zal afnemen in hoogte. Om te bepalen hoe snel dit zal gaan heeft het waterschap een zettingsanalyse uitgevoerd.

Uit de zettingsanalyse blijkt dat ca. 50% overhoogte toegepast moet worden ten opzichte van de benodigde ophoging van de kade tot de normhoogte (-0,90 m t.o.v. NAP), om de

kering de komende 25 jaar te laten voldoen aan deze normhoogte. Dit betekent als de kade met 1 m wordt opgehoogd tot de vereiste hoogte, er 0,50 m extra ophoging nodig is om de komende 25 jaar aan deze hoogte te blijven voldoen.

Vertaald naar de maatregelen die genomen moeten worden om de kering rond polder De Koekoek sluitend te krijgen, betekent dit het volgende voor de benodigde ophogingen:

- 40 cm extra ophoging van de gronden langs het weiland, tot een hoogte van -0,50 m t.o.v. NAP.
- 10 cm extra ophoging van de gronden langs de noordzijde van de bergingsvijver, tot een hoogte van -0,80 m t.o.v. NAP.
- 20 cm extra ophoging van de gronden langs de west- en zuidzijde van de bergingsvijver, tot een hoogte van -0,70 m t.o.v. NAP.

Deze benodigde overhoogte is verwerkt in het ontwerp in bijlage 2 en 3. Op de wijze wordt een toekomstbestendige kering gerealiseerd.

Omdat een groot deel van de zetting de eerste paar maanden na aanleg van de kade optreedt, zal 2 á 3 maanden na uitvoering van de werkzaamheden de kade nogmaals geprofileerd worden. Dit omdat de zetting van het veenpakket niet overal gelijkmatig is. Dit wordt veroorzaakt doordat de dikte van het veenpakket niet overal gelijk is.

4. Beschikbaarheid gronden

De gronden waarop de werkzaamheden uitgevoerd worden zijn eigendom van de gemeente Kampen en een particulier. Het plan is in overleg met beide partijen tot stand gekomen en beide partijen zijn akkoord met de uitvoering van de werkzaamheden op en over de gronden.

5. Effecten van het plan

De voorgenomen maatregelen verminderen het risico op wateroverlast en -schade aan woningen en de glastuinbouw in polder De Koekoek. Door de ophoging van de gronden tot een kade, voldoet de waterkering rond deze polder aan de gestelde norm zoals deze is vastgesteld door de provincie Overijssel.

Door het uitvoeren van het project, kan tijdelijk geen gebruik worden gemaakt van een gedeelte van het perceel direct ten noorden van de bergingsvijver. De particuliere eigenaar krijgt een vergoeding voor de geleden gewasschade. Ook kan tijdelijk geen gebruik worden gemaakt van het wandelpad rond de bergingsvijver. Er wordt opnieuw een wandelpad aangelegd.

Door de ophoging van het bestaande dijkje rond de bergingsvijver, wijzigt het uitzicht op de bergingsvijver vanuit de daaraan grenzende tuinen. Met zichtlijnkaarten (zie bijlage 3) is inzicht gegeven aan de direct omwonenden hoe dit uitzicht wijzigt. De kaarten tonen dat het uitzicht op de bergingsvijver zeer beperkt wordt verminderd.

6. Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd

6.1. Uitvoeringsmethode

Het realiseren van de benodigde ophoging wordt gedaan door het aanbrengen van (kleiige) grond. Om een goede aansluiting te realiseren met het huidige maaiveld, wordt waar nodig de graszode en het wandelpad in eerste instantie verwijderd.

De benodigde grond voor de ophoging wordt per as aangevoerd over de openbare weg. Het grootste gedeelte hiervan wordt via de Veilingweg en het terrein van de fa. Wezenberg aangevoerd naar het weiland ten noorden van de bergingsvijver in IJsselmuiden. Een beperkt gedeelte van de benodigde grond wordt aangevoerd via de Zeegravensingel en het pad in het verlengde van de Garnaal, richting de op te hogen kade rond de bergingsvijver. Indien het noodzakelijk is in verband met de terreinomstandigheden wordt een rijplatenbaan aangelegd waarover de grond vanaf de openbare weg aangevoerd kan worden naar de te verwerken locaties. Deze rijplatenbaan wordt weer verwijderd als het werk is uitgevoerd.

Afhankelijk van de planning van de aannemer wordt voorafgaand of gedurende het aanbrengen van de benodigde ophoging de ene duiker tussen bergingsvijver en perceelssloten verwijderd en de andere duiker afsluitbaar gemaakt. Om de duiker afsluitbaar te maken wordt een kleine constructie gerealiseerd van houten damwanden en een betonnen stelconplaat. Hiervoor is een kraan met trilblok nodig. Het verwerken van de grond wordt gedaan met hydraulische kranen. De grootte van het materieel is echter afhankelijk van de beschikbare werkruimte en de draagkracht van de ondergrond. De keuze voor het exact toe te passen materieel is aan de aannemer, in overleg met het waterschap.

Nadat de benodigde ophoging is gerealiseerd en de kade op de juiste wijze is geprofileerd (eventueel na een periode van ca. 2 maanden waarin de eerste zetting van de ophoging en ondergrond grotendeels heeft plaatsgevonden), wordt de grond ingezaaid met graszaad en opnieuw een wandelpad aangelegd. Het weiland direct ten noorden van de bergingsvijver wordt ingezaaid met speciaal graszaad voor paardenweides.

6.2. Periode van uitvoeren

De werkzaamheden worden uitgevoerd na de zomervakantie in 2017. Dit betekent concreet dat in de periode na 3 september 2017 de maatregelen worden gerealiseerd. Hiervoor is gekozen om tijdens de zomervakantie het naastgelegen speelterrein en skateparkje zo goed mogelijk bereikbaar te houden.

Naar verwachting zullen de werkzaamheden ca. 1 maand duren. Exacte startdatum en uitvoeringstermijn worden tijdig met de direct belanghebbenden gecommuniceerd.

6.3. Kabels en leidingen

Ter plaatse van de uit te voeren werkzaamheden bevinden zich geen kabels en leidingen in de ondergrond.

6.4. Flora en Fauna

De uit te voeren werkzaamheden worden uitgevoerd met in achtneming van de Gedragscode Flora- en Faunawet waterschappen⁴. Dit betekent dat de werkzaamheden zorgvuldig worden uitgevoerd ten aanzien van de aanwezige flora en fauna waarden.

⁴ Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen, Unie van Waterschappen, maart 2012

De bomen die nu rond de bergingsvijver staan, moeten in tact blijven. Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden is een inventarisatie van deze bomen gedaan.

7. Beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of het beperken van nadelige gevolgen.

7.1 Beperken nadelige gevolgen van het plan

Dit plan genereert geen nadelige gevolgen die beperkt moeten worden.

7.2 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

Volgens de nu geldende planning worden de werkzaamheden uitgevoerd na de zomervakantie van 2017. Hierdoor blijft gedurende de zomervakantie het speelterreintje naast de bergingsvijver optimaal bereikbaar. Tijdens de realisatie van de werkzaamheden is de bereikbaarheid van dit terreintje tijdelijk minder. Ook kan dan geen gebruik gemaakt worden van het wandelpad langs de bergingsvijver. De direct omwonenden en gebruikers van het speelterrein en wandelpad worden tijdig geïnformeerd over de mindere bereikbaarheid van het speelterrein en afsluiting van het wandelpad. Dit wordt onder andere gedaan door het plaatsen van informatieborden bij de werkzaamheden.

De uit te voeren werkzaamheden vinden gedeeltelijk op ca. 20 m afstand plaats van achtertuinen van omliggende woningen. Hier kan tijdelijke geluidsoverlast ontstaan door het materieel dat wordt gebruikt. Door het uitvoeren van de werkzaamheden niet af te laten wijken van normale werkdagen en werktijden (maandag t/m vrijdag, overdag tussen ca. 7:00 en 18:00 uur), wordt geprobeerd de overlast tot een minimum te reduceren.

Vanuit het waterschap vindt vooraf afstemming plaats met omliggende bewoners en belanghebbenden. De omgeving wordt tijdig geïnformeerd over de planning van werkzaamheden. Schade aan percelen, zoals insporing, wordt zoveel mogelijk voorkomen. Hiervoor worden maatregelen getroffen, waarbij de uitgangssituatie - nulsituatie vooraf helder wordt gemaakt.

7.3 Financieel nadeel

Als gevolg van dit project is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van dit project in de weg staat. Wel is financiële schade voorzien door het tijdelijk niet beschikbaar zijn van gronden voor agrarisch gebruik. De gewasschade wordt financieel gecompenseerd. Vergoeding vindt plaats op basis van het vigerend grondbeleid van het waterschap.

Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Procedureverordening nadeelcompensatie Waterschap Drents Overijsselse Delta."

8. Legger, beheer en onderhoud

8.1 Legger

Het tracé waarlangs de kade wordt gerealiseerd, wijkt af van de huidige ligging van de kering rond De Koekoek, zoals die formeel is vastgelegd in de legger van Waterschap Drents Overijsselse Delta. Dit betekent dat na uitvoering van de maatregelen deze legger wordt aangepast aan het gewijzigde tracé van deze kering.

8.2 Statusverandering regionale naar overige kering

De kering rond polder De Koekoek heeft als huidige status 'Regionale kering'. Aangezien deze waterkering wateroverlast en daarmee schade voorkomt in polder De Koekoek bij een regionale, extreme neerslaggebeurtenis, kan deze beter gekenmerkt worden als 'overige kering'. Daarom is de status van deze kering gewijzigd. De provincie Overijssel wijst de regionale keringen aan en legt deze vast in de Omgevingsverordening. Om de status te wijzigen, moet de provincie Overijssel deze huidige status van de kering rond De Koekoek opheffen en een kaartbijlage bij de Omgevingsverordening wijzigen. Hier heeft het waterschap de provincie formeel per brief in september 2015 om verzocht. De provincie heeft er mee ingestemd. De herziene omgevingsverordening heeft het najaar van 2016 in ontwerp ter inzage gelegen. Hierin is de status 'regionale kering' vervallen van de kering rond polder De Koekoek. Deze herziene omgevingsverordening is vastgesteld door de provincie Overijssel en in werking getreden op 1 mei 2017. De kering rond De Koekoek blijft in de legger staan (straks als 'Overige kering'). Hiermee is de instandhouding van de kering gewaarborgd.

8.3 Beheer en onderhoud

Het waterschap heeft de waterkering/kade in beheer. De grondeigenaren waarop de te realiseren kade is gelegen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud. Hierbij zijn zij verantwoordelijk voor gewone onderhoud en het in stand houden van de kade zoals deze is gerealiseerd. Eventueel groot onderhoud van de kade door zetting hoort hier niet bij, dat is de verantwoordelijkheid van het waterschap. Het waterschap zal als beheerder van de kering toezien op de instandhouding van de kade.

Samenwerking

9.1 Provincie Overijssel

Dit project valt binnen het Verbeterprogramma Regionale keringen van het waterschap Drents Overijsselse Delta. De provincie Overijssel houdt toezicht of de regionale keringen tijdig aan de gestelde normen voldoen. In dit geval voor eind 2018. Het idee om niet zomaar een dijk aan te leggen op de plek van de huidige formele kering en de status van deze kade te wijzigen naar 'overige waterkering', is vooraf afgestemd met de provincie. De provincie Overijssel heeft inmiddels de statuswijziging verwerkt in de Omgevingsverordening Overijssel 2017.

9.1 Gemeente Kampen

De gemeente Kampen is betrokken geweest bij het tot stand komen van het ontwerp van de maatregelen. In overleg is besloten om het glastuinbouwgebied van polder De Koekoek op deze wijze te beschermen tegen wateroverlast en schade.

9.2 Fa. Wezenberg

De te realiseren maatregelen zijn in overleg uitgewerkt met de fa. Wezenberg. Dit betreft voornamelijk de ligging en de inrichting van de kade in het weiland ten noorden van de bergingsvijver in IJsselmuiden. Belangrijkste reden hiervoor is dat de te nemen maatregelen op het perceel genomen moet worden dat in eigendom en gebruik is van de fa. Wezenberg en het belang dat gehecht wordt een goede waterhuishouding en veiligheid rondom het bedrijfsterrein.

DEEL II VERANTWOORDING

1. Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond artikel 5.4 van de Waterwet een projectplan te worden vastgesteld, met daarin een beschrijving van het werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd en een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet waaronder:

1. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
2. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
3. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1).

Ad 1. Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Het beleid van Waterschap Drents Overijsselse Delta is gericht op het voorkomen en waar nodig het beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Dit is door het algemeen bestuur van het waterschap vastgelegd in het Waterbeheerplan 2016-2021, welke door de provincie Overijssel is goedgekeurd.

Het realiseren van het ontbrekende stuk kering rond polder De Koekoek moet - conform afspraak met de provincie Overijssel - eind 2018 gerealiseerd zijn. Het achterliggende gebied is dan weer optimaal beschermd tegen wateroverlast en schade door instroom van water uit de polder Mastenbroek tijdens een extreme neerslaggebeurtenis.

De realisatie van de maatregelen gaat gepaard met het afdammen van een bestaande perceelsloot, het verwijderen van een duiker en het afsluitbaar maken van een andere duiker, maar dit is zodanig ontworpen dat het geen verandering van de oppervlaktewaterpeilen en grondwaterstand tot gevolg heeft. Significante effecten op de grondwaterhuishouding zijn dus niet te verwachten, waardoor geen wateroverlast optreedt door de realisatie van dit project.

Het realiseren van de kade langs de bergingsvijver in IJsselmuiden en in het weiland direct ten noorden daarvan heeft als effect dat de kering rond polder De Koekoek voldoet aan de door de provincie vastgestelde norm van eens in de 100 jaar.

Ad 2. Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit het Watersysteem

De chemische- en ecologische kwaliteit van het watersysteem wordt niet beïnvloed door dit project. De materialen die gebruikt worden zijn standaard materialen die bij de waterbouw worden toegepast. Deze materialen gaan geen verbindingen aan met het water, waardoor de chemische kwaliteit niet wordt aangetast.

Ad 3. Vervulling van de maatschappelijke functies door watersystemen

Door te voldoen aan de door de provincie Overijssel vastgestelde veiligheidsnorm, wordt bijgedragen aan het waarborgen van de bewoonbaarheid van het gebied.

Conclusie

De uitvoering van dit plan is in overeenstemming met de doelstellingen van de Waterwet.

2. Verantwoording op basis van beleid

2.1 Toets beleid waterschap

Het beleid van het waterschap zoals opgenomen in het Waterbeheerplan komt grotendeels voort uit de wettelijke taak en verplichting van het waterschap (Waterschapswetreglement voor het Waterschap Drents Overijsselse Delta en de Waterwet). De provincie Overijssel stelt de veiligheidsnormen vast. De randvoorwaarden voor de kering rond De Koekoek is vastgesteld, waarbij een waterstand gekeerd moet kunnen worden die voorkomt met een kans van 1/100 jaar.

De doelstelling van het Waterbeheerplan voor waterkeringen betreft het realiseren en handhaven van het wettelijke vereiste veiligheidsniveau. Waterschap Drents Overijsselse Delta toetst periodiek of de keringen aan de gestelde norm voldoen. Uit de (verfijning van de) toetsronde is gebleken dat de waterkering rond polder De Koekoek niet voldoet aan de hier specifiek gestelde norm tegen wateroverlast van het glastuinbouwgebied.

Met de uitvoering van dit projectplan wordt invulling gegeven aan de doelstellingen van het waterbeheerplan van Waterschap Drents Overijsselse Delta. In het Waterbeheerplan zijn de beleidsopgaven vastgelegd.

2.2 Toets overig beleid

De realisatie van de maatregelen passen in het bestaande planologische beleid^{5 6}. Het betreft geen wijziging of uitbreiding van de functie en sluit aan bij de huidige functie die voor deze gronden geldt.

De huidige ligging van het tracé van de kering rond polder De Koekoek is nu nog opgenomen in het bestemmingsplan als Dubbelbestemming en Gebiedsaanduiding. Na realisatie van de maatregelen zal aan de gemeente Kampen het verzoek worden gedaan om in de relevante bestemmingsplannen deze Dubbelbestemming en Gebiedsaanduiding te wijzigen ter plaatse van de kering rond De Koekoek.

3. Verantwoording van de keuzen in het project

Het doel van dit project is om de kering rondom polder De Koekoek te sluiten en te laten voldoen aan de gestelde norm van 1/100 jaar, uiterlijk eind 2018. Hierbij heeft het waterschap besloten om niet zomaar een dijk aan te leggen op de plek van de formele kering, waar in de huidige situatie ook geen dijk of kade aanwezig is, maar om een alternatief plan te ontwikkelen om de instroom van water naar De Koekoek tegen te gaan. Achterliggende reden hiervan is om een pakket maatregelen te bedenken dat minder impact heeft op de omgeving dan het realiseren van een dijk op een plek waar die nu niet ligt. In overleg met de belanghebbenden bij het project is het huidige ontwerp ontwikkeld.

⁵ Bestemmingsplan IJsselmuiden Oost, gemeente Kampen, vastgesteld 28 april 2011

⁶ Bestemmingsplan IJsselmuiden Dorpsrand, gemeente Kampen, vastgesteld 31 december 2014

Met het huidige ontwerp wordt voldaan aan de doelstelling van het waterschap voor dit project, blijven de gebiedsfuncties in stand en wordt het mogelijke nadeel voor de belanghebbende bij het realiseren van de maatregelen tot een minimum beperkt.

4. Benodigde vergunningen en meldingen

Aanvullend op dit projectplan zijn voor de realisatie van de maatregelen de volgende vergunningen en meldingen nodig:

4.1 Flora- en faunawet

Voor de realisatie van de maatregelen is een Quick scan Flora en Fauna uitgevoerd. Op basis van deze Quick scan blijkt dat geen ontheffing van de Flora- en faunawet benodigd is. De aannemer die het werk gaat uitvoeren zal wel moeten werken volgens de Gedragscode Flora- en Faunawet van de waterschappen.

4.2 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

De werkzaamheden worden uitgevoerd in twee verschillende bestemmingsplannen:

- IJsselmuiden Oost en;
- IJsselmuiden Dorpsrand.

IJsselmuiden Oost

De gronden waarop de werkzaamheden betrekking hebben en die gelegen zijn in het bestemmingsplan 'IJsselmuiden Oost' hebben de bestemming 'Groen' (art. 7). De voorgenomen werkzaamheden zijn niet in strijd met de gebruiksdoeleinden behorende bij deze bestemming. Op grond van de gebruiksregels kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd omdat de gronden na realisatie gebruikt kunnen blijven worden conform de (hoofd)bestemming. Daarnaast zijn geen verbodsbepalingen opgenomen om de gronden op te hogen danwel gedeeltelijk af te graven.

IJsselmuiden Dorpsrand

De gronden waarop de werkzaamheden betrekking hebben en die gelegen zijn in het bestemmingsplan 'IJsselmuiden Dorpsrand' hebben de hoofdbestemming 'Agrarisch' (art. 3) en de dubbelbestemmingen 'Waarde – Landschap' (art. 25) en 'Waterstaat – Waterkering' (art. 26). Op grond van de gebruiksregels kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd omdat na realisatie van de werkzaamheden de gronden gewoon gebruikt kunnen blijven worden voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf. Daarnaast is beoordeeld door de gemeente Kampen dat de werkzaamheden de waarden van het landschap niet onevenredig aantasten.

In het vigerende bestemmingsplan zijn verbodsbepalingen opgenomen om gronden op te hogen dan wel gedeeltelijk af te graven daar waar deze mede zijn bestemd als (de dubbelbestemming) 'Waterstaat - Waterkering'. Deze dubbelbestemming heeft als doel om de waterkering te beschermen. Aangezien de beoogde werkzaamheden zijn bedoeld om de waterkering te verbeteren en vastgesteld zijn door het waterschap als waterkeringbeheerder met voorliggend Projectplan Waterwet, heeft de gemeente Kampen aangegeven dat voor deze werkzaamheden geen omgevingsvergunning benodigd is.

4.3 Besluit Bodemkwaliteit

De uitvoering van het voorgenomen project leidt niet tot een verslechtering van de (water)bodemkwaliteit. Voor het gebied is een Bodemkwaliteitskaart vastgesteld⁷. Deze

⁷ Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland, 30 januari 2013

bodemkwaliteitskaart geldt als bewijsmiddel voor het Besluit bodemkwaliteit en regelt welke grondsoorten bij ontgraving hergebruikt mogen worden binnen het project en welke grondsoorten afgevoerd dienen te worden. Het grondverzet ten behoeve van de realisatie van de kade zal conform deze bodemkwaliteitskaart worden uitgevoerd waarmee wordt voorkomen dat verontreinigingen optreden.

4.4 Kabels en Leidingen

Voor het project is een zogenaamde KLIC-melding gedaan om mogelijke kabels en leidingen in beeld te brengen. Hieruit bleek dat ter plaatse van de uit te voeren werkzaamheden geen kabels en leidingen aanwezig zijn. Voorafgaand aan het uitvoeren van de (graaf)werkzaamheden wordt een melding bij het Kadaster gedaan.

4.7 Overige vergunningen en meldingen

De aannemer is verantwoordelijk voor het aanvragen van de overige (uitvoerings-) vergunningen, dit geldt ook voor eventuele toestemmingen en meldingen. Bijvoorbeeld voor tijdelijke opslag van zand en klei (indien noodzakelijk), tijdelijke werkterreininrichting, het aanpassen/verleggen van kabels en leidingen, het regelen van verkeer, eventuele lozingen als gevolg van ontgravingen van grond, aan te brengen afrastering en informatieborden, etc.

DEEL III RECHTSBESCHERMING

Voor de totstandkoming van dit projectplan wordt de Uniforme openbare voorbereidingsprocedure procedure van afdeling 3.4. Algemene wet bestuursrecht gevolgd.⁸

1.1. Zienswijze

Als het ontwerpprojectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden en ingezetenen gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerpprojectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Een zienswijze moet vóór afloop van de termijn bij het waterschap zijn ingediend.

1.2. Beroep en hoger beroep

Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken (vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd) kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD, Groningen) onder overlegging van een afschrift van dit projectplan. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend. Het is mogelijk digitaal beroep in te stellen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet de indiener wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Op de genoemde site staan de precieze voorwaarden. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

1.4 Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Het beroep wordt niet-ontvankelijk verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

1.5 Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kan degene die beroep instelt gelijktijdig of na het indienen daarvan een zogenaamd verzoek om een voorlopige voorziening doen bij de Voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrecht van de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD, Groningen). Daarbij moet een kopie van het beroepschrift worden overlegd. Ook voor het doen van een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. Zie voor het digitaal indienen van zo'n verzoek onder "Beroep en hoger beroep".

⁸ De Projectprocedure van paragraaf 5.2 van de Waterwet is niet van toepassing op dit project. Dit betekent dat er geen coördinatie van de besluiten die nodig zijn voor de uitvoering van het projectplan door GS plaatsvindt.

DEEL IV BIJLAGEN

- Bijlage 1: Overzichtskaart
- Bijlage 2: Ontwerptekeningen
- Bijlage 3: Zichtlijnen tekeningen

BIJLAGE 1: OVERZICHTSKAART

BIJLAGE 2: ONTWERPTEKENINGEN

BIJLAGE 3: ZICHTLIJNEN TEKENINGEN

